ממזרת ונתינה לישראל אינו חייב לפדותה. מע"ג דליתיה לה כתובה ותנאי כתובה דלמשקל ומיפק ליה לה תנאי כתובה דפרקונה דמעיקרא לא משתעבד לה: **שאין לי קורקע בה ואותבינך לאיגיסו.** שזהו תנאי כתובה לישראל: **רבא אמר רב.** בממזרת ונתינה כלאיי קבירא ליה דלא משתעבד לה אבל בחלמנה לכ"ג פליג אמר מעיקרא לא משתעבד לה ואהדרינך למדינתך מלא ממחת שאסרה עליו אבל לגמרי מחת שבויה לכ"ג מפרש דכל מחר לא משתעבד דתנאי כתובה דישראל וכהן זיון מלא שהכהן מתנה עמה שאפי' תאסר עליו מחמת שבייתה לא תפסיד כתובת פרקונה: **המדיר אם משמו.** מלילטות לו: **פודה.** ומע"ס שסופו לגרשה מחמת נדר: **ואיגו פודה.** לקמן מפרש טעמיה: **או בנשבים ובנסוף הדירה.** [כלומר או אפי' בשבים ובסוף הדירה] נמי אמר ומע"ג דאיכא למימר לא הדירה מלא להפטר מן הפדיון: **מאי לאו כמדיר אסם כהן.** בכהן שהדיל דישראל לא אמרת אשת כהן קמיפלגי ואביי דאמר כרבי אליעזר ורבא דאמר כרבי יהושע לא הכא במאי עסקינן [6]כגון שנדרה איהי וקיים לה הוא ר' אליעזר סבר [7]הוא נותן אצבע בין שיניה ורבי יהושע סבר היא נתנה אצבע בין שיניה אי היא נתנה אצבע בין שיניה כתובה מאי עבידתה ותו אמר ר' נתן שאלתי את סומכוס כשאמר רבי יהושע נותן לה כתובתה ואינו פודה כשהדירה ולבסוף נשבית או בנשבית ולבסוף הדירה ואמר לי לא שמעתי ואיני יודע מה לי הדירה ולבסוף נשבית מה לי נשבית ולבסוף הדירה אלא לעולם דאדרה איהו ואביי מתרץ לטעמיה ורבא מתרץ לטעמיה אביי מתרץ לטעמיה אלמנה לכהן גדול כולי עלמא לא פליגי דחייב לפדותה ממזרת ונתינה לישראל כולי עלמא לא פליגי דאינו חייב לפדותה מדיר אשת כהן נמי כולי עלמא לא פליגי דחייב לפדותה דהיינו אלמנה [8](לכ"ג] כי פליגי במדיר אשת ישראל רבי אליעזר אזיל בתר מעיקרא ורבי יהושע אזיל בתר בסוף רבא מתרץ לטעמיה אלמנה לכ"ג ממזרת ונתינה לישראל כולי עלמא לא פליגי דאינו חייב לפדותה כי פליגי במדיר בין אשת כהן ובין אשת ישראל רבי אליעזר אזיל בתר מעיקרא ורבי יהושע אזיל בתר בסוף: נשבית חייב לפדותה וכו': ת"ר נשבית בחיי בעלה ואח"כ מת בעלה הכיר בה בעלה יורשין חייבין לפדותה לוי סבר למיעבד עובדא כי הא מתניתא א"ל רב הכי אמר חביבי לית הלכתא כי הא מתניתא אלא כי הא דתניא [9]ה[נשבית לאחר מיתת בעלה אין היתומין חייבין לפדותה ולא עוד אלא אפילו נשבית בחיי בעלה ואחר כך מת בעלה אין היתומין חייבין לפדותה שאין אני קורא בה ואותבינך לאיגיסו תנו רבנן [10]נשבית והיו מבקשין ממנו עד עשרה בדמיה פעם ראשונה פודה מכאן ואילך רצה פודה רצה אינו פודה רבן שמעון בן גמליאל אומר אין מדיר אסם כהן אלא מחמת שבויה לא מחמת שבייה אלא מחמת דבר אחר ומחמת שאין מתנאי כתובה כלום: **כי פליגי במדיר בין אסם כהן.** דמעיקרא בשעת התנאי קיימין ביה ואהדרינך מחמת שבייה וכסוף לימא לך מיסור דבר אחר וכן במדיר אסם ישראל מעיקרא קיימין בה ואותבינך לאיגיסו ובסוף לא קיימין בה מכי: **הכיר בה בעלה.** עד שלא מת נודע לו שנשבית ומחמיר בפרקונה בחייו: **תביבי.** רבי חייא שהוא דודו ומחי מחי מציו [פסחים ל.]: **רלא איגו פודה.** ללא תקינו בה רבנן מלא מד פדיון: מפני

תוספות ריי"ד

כהן דהוא לשבח שקידושי קידושי טעות כדפסיק לית הל' כר"ש בפ"ב דקידושין. ואם דינתה אפילו ברצון מותרת לבעלה שהרי היא לו כפנויה ולא כאשתו שזינתה (לשון) [דהך] נשואין אינה כלום: ואפי' בנה מורכב על כתפה מאמנת אלא מהאי דווקא ממאנת אלא הרי היא מותרת לכל אדם בלא גט: אמר ר"י הני נשי דגבנבו גבני שריין לגבריהו ואע"ג דממטין להו מיא ונחמא ומשלחו להו גירא שמחמת יראה הוא דקא עבדין פי' כשנלחמין מזמינין ומושיטין להן חיצים לירות שבקנוהו ואזלי מנפשייהו ודאי אסורין: ת"ר שבויי מלכות ה"ה כשבוי' גנבים ולסטים אינן כשבוין והתניא אפיקא לא ק' כאן במלכות אחשורוש כאן במלכות בן נצר גנבים אלסטים ל"ק הא בב"ג הא בלסטים דעלמא וב"ג הכא קרי ליה מלך והכא קרי ליה לסטים אין גבי אחשורוש ליסטים הוא גבי ליסטים דעלמא מלך הוא. פי' שבויי מלכות הרי הן כשבויין כמו מלכות אחשורוש שאנס הרבה נשים למשכבו ואותן הנשים הן כשבויים שהן אנוסין ומותרות לבעליהן לבעליהן דמסתמא לא נתרצית לו ואין חפצה להיות אשתו שבויי מלכות אינן כשבויין והוא בן נצר שמלך ואינן כשבויין דמסתמא היא נתרצית לו כדאמרן ולגבי שבויי מלכות דעלמא שלא מלכו קרי לבן נצר מלך מפני שמלך: ובכהנו' אהדרינך למדינתך פי' אוציאך מבית השבי ואשיבך לבית אביך בכ"מ שהוא: אמר אביי אלמנה לכ"ג גדושה וחלוצה לכ"ה חייב לפדותה שאני קורא בה ואהדרינך למדינתך פי' המורה ק"ל בפ' אלמנה נזונית יש לה כתובה ותנאי כתובה ההיא דלמשקל ולמיפק קאי אבל תנאי כתובה דלמיקם קמיה כגון מזוני ורפואה אמרינן [ביבמות] בפ' יש מותרות דלית לה. ואשמועינן אביי הכא דתנאי כתובה דפרקונה אית לה דמעיקרא אישתעביד לה שהרי אף לכשרה לא היה מתנה ואותבינך לאנתו אלא אהדרינך למדינה ובהא נמי קרינא בה הכי ואע"ג דאסירא ליה והוא תנאה דלמיפק הוא. ממזרת ונתינה לישראל אינו חייב לפדותה שאין אני קורא בה ואותבינך לי לאנתו דתנאי כתובה דפרקונה דמעיקרא לא אישתעביד לה ואין אני קורא בה תנאה אי תשתבאית שמחמת שבוי' מיפסלת לי הריני מתנה לך דאפריקנך ואהדרינך למדינתך ומנה (דאומר

צג א מיי' פי"ד מהל' מיסורי אסורי כב סמ"ג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' עח סעיף ו [ז]:
צד ב ג מיי' שם הלכה כה טוש"ע שם סעיף ה:
צה ד מיי' פי"ג מהל' מיסורי הלכה כד סמג שם טוש"ע י"ד סי' רלה סעיף ג ובטור אה"ע סי' עב:
צו ה מיי' פי"ח שם הלכה ה סמג לאוין פח טוש"ע אה"ע סי' עח סעיף ח:
צז ו מיי' פי"ד שם הלכה יט טור וב"י י"ד סי' רעג ושוש"ע אה"ע סי' עח סעיף ג בהג"ה:

תוספות ריי"ד (המשך)

פסלת לי') [דעל פסול שהיא פסולה ליה] מחמת ד"א שלא מחמת שבויה לא מתנה בהדה למיפרקה הלכך אלמנה לכ"ג גדושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל מחמת ד"א הוא ופטור. וקי"ל הלכה כרבא: תניא המדיר את אשתו. פי' הדירה ואסורה עליו בהנאה ואח"כ נשבית. פי' שא"י להחזירה לו לאשה מפני נדרו ר"א אומר פודה אותה ונותן לה גט וכתובתה ר"י אומר נותן לה כתובתה ואינו פודה ואוקי פלוגתא הכי. באלמנה לכ"ג גדושה וחלוצה לכהן הדיוט וממזרת ונתינה לישראל כ"ע לא פליגי דאינו חייב לפדותה. פי' מפני שאיסור ד"א גורם לה כדאמרן כי פליגי במדיר שהוא גרם האיסור ופליגי בין באשת כהן בין באשת ישראל דר"א סבר בתר מעיקרא אזלי'. כדנסבא וכתב לה תנאה ואז הות שריא ליה אע"ג דהשתא בשעת פדיון היא אסורה לו כיון שהוא גרם לאיסור הזה שיבא חייב לפדותה ור"א כאביי ס"ל ור"י סבר אע"ג שהוא גורם לאיסור בתר לבסוף אזלי' דהיינו בשעת פדי'. ולא מיבעיא באשת ישראל שאינו יכול לקיים ואותבינך לי לאינתו שהרי סופו להוציאה משום הנדר פטור. פי' דאיסור ד"א גורם. אלא אפי' באשת כהן דמצי למיקם תנאי' היינו ואהדרינך למדינתך פטור משום דס"ל כרבא והלכתא כר"י: נשבית חייב לפדותה. ת"ר נשבית בחיי בעלה ואח"כ מת בעלה הכיר בה בעלה. פי' נודע לבעלה עד שלא מת יורשים חייבים לפדותה שכבר נתחייב בעלה לפדותה ונשתעבדו כל נכסיו בפרקונה. לא הכיר בה בעלה אין היורשים חייבים לפדותה ואין אני קורא בה ואותבינך לי לאינתו שהרי מת: לוי סבר למיעבד עובדא כי הא מתני'. פי' שאם הכיר בה בעלה היורשים חייבים לפדותה. א"ל רב הכי אמר חביבי פי' רבי חייא שהוא דודו כלומר אחי אביו לית הל' כי הא מתני' אלא כי הא דתניא נשבית לאחר מיתת בעלה אין היתומים חייבים לפדותה. ולא עוד אלא אפילו נשבית בחיי בעלה ואח"כ מת בעלה אין חייבים לפדותה שאין אני קורא בה ואותבינך לי לאינתו פי' שאעפ"י שהיכם מיבמה לא איקרי לי לאנתו שיבמה נקראת ולא אשה והא דכתיב ולקחה לו לאשה לדרשה [אתא] שיגרשנה בגט ומחזירה ככל אשה דעלמא אבל יבמתו נקראת וכדכתיב ויבמה וכ"ש אם היא פסולה שאינו רשאי ליקח אותה לאשה שאין חייב לפדותה ואפילו אם היתה אשת כהן דהל' כרבא שכל שבישראל אינו פודה כהן נמי אינו פודה. וכיון שאין חייבים לפדותה ממילא אין להם פירות לא ליבם ולא ליורשים: ת"ר נשבית והיו מבקשים ממנו עד עשרה בדמיה פעם ראשונה פודה. פי שחובה הוא המוטל עליו שכך כותב לה בכתובתה מכאן ואילך רצה פודה רצה אינו פודה. פי' בקונטר' דיש להן פירות שאוכל הבעל מאלמנה אבל אם לא מלו לו פריק להו מדידיה אבל שניות דקתני התם לאין להם פירות אפי' מה שאכל הבעל לא יחזיר ואלמנה לכ"ג מפרש אפי' דיש לה לגמרי דין פירות שחייב לפדותה אבל רבא מפרש פירות ממש כמו שאכל ואותן פירות עצמן לא יתן הבעל מאכ"ש נשבית דאי אפילו לא נשבית אכ"ש היכא שנשבית ולא הכיר בה בעלה יורשין חייבין לפדותה לוי סבר למיעבד עובדא כי הא מתניתא א"ל רב הכי אמר חביבי לית הלכתא כי הא מתניתא אלא כי הא דתניא [9]ה[נשבית לאחר מיתת בעלה אין היתומין חייבין לפדותה ולא עוד אלא אפילו נשבית בחיי בעלה ואחר כך מת בעלה אין היתומין חייבין לפדותה שאין אני קורא בה ואותבינך לאיגיסו תנו רבנן [10]נשבית והיו מבקשין ממנו עד עשרה בדמיה פעם ראשונה פודה מכאן ואילך רצה פודה רצה אינו פודה רבן שמעון בן גמליאל אומר אין